

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 18Pc/21/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7517211752
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Benková
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2018:7517211752.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Máriou Benkovou v právnej veci navrhovateľa: H. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XX/XX, G., prechodne bez prihlásenia E. X/XXX, G. právne zast. JUDr. Rastislavom Cestickým, advokátom so sídlom Štúrova 27, Košice proti osobe povinnej z vyživovacej povinnosti: E. P., nar. XX.X.XXXX, bytom E. XX/XX, G. o určenie vyživovacej povinnosti pre plnoleté dieťa

rozhodol:

Povinného z vyživovacej povinnosti E. P., nar. XX.X.XXXX z a v ä z u j e prispievať na výživu navrhovateľa H. P., nar. XX.XX.XXXX sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľa od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti návrh zamietá.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 14.5.2017 v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu, ktorý v zákonnej lehote dodatočne doručil v listinnej podobe domáhal, aby súd zaviazal povinného z vyživovacej povinnosti (otca navrhovateľa) prispievať na výživu navrhovateľa sumou 150,-eur mesačne vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľa počnúc 14.5.2017. Návrh skutkovo odôvodnil tým, že žije s matkou v spoločnej domácnosti a momentálne študuje na Strednej odbornej škole technickej na Kukučínovej ulici v Košiciach, odbor kurenár, údržbár a je žiakom tretieho ročníka denného štúdia, pričom sa jedná o štvorročné štúdium, ktoré bude ukončené maturitnou skúškou. Navrhovateľ ďalej uviedol, že všetky jeho výdaje zabezpečuje matka, a to aj napriek tomu, že je nezamestnaná a dlhodobo evidovaná ako uchádzač o zamestnanie a nepoberá dávky v hmotnej núdzi. Otec na jeho výživu žiadnym spôsobom neprispieva, žije sám, iné vyživovacie povinnosti nemá a pravdepodobne nie je evidovaný na úrade práce. Navrhovateľ uviedol, že v konaní o úpravu rodičovských práv a povinností č.k. 19P/215/2015 súd 15.7.2015 nariadil predbežným opatrením otcovi prispievať na jeho výživu ako neplnoletého sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa, následne rozsudkom z 14.9.2016 určil vyživovaciu povinnosť len za obdobie od 19.6.2015 do 21.2.2016 sumou 150,-eur mesačne. Navrhovateľ uviedol, že má za to, že jednoznačne vznikla potreba dočasne upraviť pomery, čo osvedčuje jednak nulovými finančnými možnosťami na zabezpečenie základných životných potrieb, a tiež mizivými finančnými možnosťami zo strany matky.

2. Navrhovateľ tvrdené skutočnosti osvedčil listinnými dôkazmi a to rodným listom, rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie č.k. 9P/282/2015-58 z 8.1.2016, uznesením Okresného súdu Košice - okolie č.k. 19P/215/2015-27 z 15.7.2015, rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie č.k.

19P/215/2015-94 z 14.9.2016, trestným rozkazom Okresného súdu Košice - okolie č.k. 3T/133/2015 z 28.11.2015, potvrdením o návšteve školy Strednej odbornej školy technickej z 29.11.2016.

3. Navrhovateľ v konaní navrhol nariadenie neodkladného opatrenia, ktorému súd v plnom rozsahu vyhovel uznesením z 19.5.2017 tak, že povinného z vyživovacej povinnosti zaviazal prispievať na výživu navrhovateľa sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľa až do právoplatného skončenia konania o určenie vyživovacej povinnosti.

4. Žalovaný sa k návrhu písomne nevyjadril.

5. Riadne predvolaní účastníci konania sa na pojednávanie nedostavili, preto súd konal v ich neprítomnosti.

6. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, a to rodným listom navrhovateľa, potvrdením o návšteve školy, správou ÚPSVaR Košice, lustráciou v sociálnej poisťovni osoby povinnej, navrhovateľa a matky navrhovateľa, rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie č. k. 19P/215/2015-94 z 14.9.2016, uznesením Okresného súdu Košice - okolie č. k. 19P/215/2015-27 z 15.7.2015, rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie č. k. 9P/282/2015-58 z 8.1.2016, trestným rozkazom Okresného súdu Košice - okolie č.k. 3T/133/2015 z 28.11.2015 a pripojeným spisom 18Pc/23/2017 a zistil nasledujúci skutkový stav.

7. Z predloženého rodného listu navrhovateľa vyplýva, že sa narodil XX.XX.XXXX, jeho otcom je E. P., nar. XX.X.XXXX a matkou E. P., nar. XX.XX.XXXX. Podľa potvrdenia o návšteve školy vydaného Strednou odbornou školou technickou 29.11.2016 je navrhovateľ žiakom tejto školy v školskom roku 2016/2017. Rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie č.k. 9P/282/2015-58 z 8.1.2016 právoplatným 11.2.2016 súd manželstvo rodičov navrhovateľa rozviedol a konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k navrhovateľovi zastavil. Uznesením Okresného súdu Košice - okolie č.k. 19P/215/2015-27 z 15.7.2015 súd uložil otcovi navrhovateľa predbežne prispievať na jeho výživu sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa, až do právoplatného skončenia konania o úpravu rodičovských práv a povinností. Rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie č.k. 19P/215/2015-94 z 14.9.2016 súd upravil vyživovaciú povinnosť otca k navrhovateľovi tak, že určil výživné za obdobie od 19.6.2015 do 11.2.2016 sumou 150,-eur mesačne, teda spolu v sume 1165,-eur, ktoré mu povolil splácať v pravidelných mesačných splátkach po 50 eur mesačne. Trestným rozkazom Okresného súdu Košice - okolie č.k. 3T/133/2015 z 28.11.2015 bol E. P. uznaný vinným z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 9 mesiacov, podmienčne odložený na skúšobnú dobu v trvaní 18 mesiacov. Podľa správy ÚPSVaR Košice z 10.10.2017 otec navrhovateľa bol naposledy vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 3.12.2014 do 12.5.2015, kedy bol vyradený pre nespoluprácu, pričom dávky pomoci v hmotnej núdzi a ani iné štátne sociálne dávky z úrovne úradu nepoberá ani nie je spoločne posudzovanou osobou za účelom poskytovania týchto dávok. Podľa lustrácie v Sociálnej poisťovni vykonanej súdom bolo zistené, že navrhovateľ od 10.6.2016 doposiaľ vykonáva brigádnickú prácu ako študent s vymeriavacími základmi od 20 do 80 € mesačne, otec navrhovateľa za posledné dva roky nie je evidovaný ako odvádzateľ poistného a matka navrhovateľa je v lustrovanom období posledných dvoch rokov zamestnaná od 11.9.2017 s priemerným vymeriavacím základom 205 € mesačne. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu č.k. 18Pc/23/2017 súd zistil, že povinný je od 3.12.2014 nezamestnaný, pričom posledné zamestnanie ukončil dohodou z dôvodu, že podľa lekárskeho posudku vzhľadom na svoj zdravotný stav dlhodobo stratil spôsobilosť vykonávať doterajšiu prácu. Následne poberal z úrovne Sociálnej poisťovne dávku v nezamestnanosti do 12.5.2015 po 23,4048 eur denne. O dávky v hmotnej núdzi nepožiadaval. Povinný vlastní spoluvlastnícky podiel na dome, v ktorom býva, má však odpojené všetky energie.

8. Podľa § 62 ods. 1 až 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon o rodine“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciú povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného

minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

9. Podľa § 65 ods. 3 zákona o rodine, výživné pľnoletých detí upraví súd len na návrh.

10. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

11. Podľa § 75 ods. 2 zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

12. Podľa § 77 ods. 1 zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

13. Súd z predložených listinných dôkazov a tvrdení navrhovateľa mal za osvedčené, že navrhovateľ je pľnoletým synom osoby povinnej platiť výživné (ďalej len „otec“), s ktorým nežije v spoločnej domácnosti. Otcovi navrhovateľa bola už v minulosti určená predbežným opatrením (č.k. 19P/215/2015-27 z 15.7.2015) minimálna povinnosť plniť vyživovacu povinnosť do právoplatného skončenia konania o úpravu rodičovských práv a povinností. V konaní o rozvod manželov (č.k. 9P/282/2015) súd konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k navrhovateľovi zastavil. Následne súd rozsudkom č.k. 19P/215/2015-94 z 14.9.2016 upravil vyživovacu povinnosť otca k navrhovateľovi tak, že určil výživné len za obdobie od 19.6.2015 do 11.2.2016 sumou 150,-eur. Dňom 11.2.2016 nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie o rozvode manželstva rodičov navrhovateľa. Vyživovacia povinnosť otca voči navrhovateľovi po 12.2.2016 určená nebola. Podľa tvrdenia navrhovateľa otec na jeho výživu neprispieva vôbec. O čom svedčí aj odsúdenie otca za neplnenie vyživovacej povinnosti voči synovi. Navrhovateľ osvedčil, že sa pripravuje na budúce povolanie denným štúdiom, a teda nie je sa schopný sám sa živiť zamestnaním. Za nadobudnutie schopnosti sám sa živiť nemožno považovať brigádnickú prácu navrhovateľa, ktorý sa aspoň čiastočne snaží uhradiť svoje výdavky. Skutočnosť, že otec navrhovateľa nie je zamestnaný neznamena, že jeho vyživovacia povinnosť ako rodiča k jeho dieťaťu zanikla. K zániku vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu nesmeruje ani pasivita povinného, teda to, že ani nepožiadaval o dávky pomoci v hmotnej núdzi ani snaha dieťaťa aspoň čiastočne uhrádzať svoje výdavky brigádnickou prácou. Takto získané finančné prostriedky ani zďaleka nepokrývajú základné životné potreby navrhovateľa.

14. Vyživovacia povinnosť predstavuje obsahovú zložku základných rodinno-právnych vzťahov. Je praktickým vyjadrením ekonomickej funkcie rodiny, ktorej účelom je zabezpečovať pre svojich členov uspokojovanie materiálnych potrieb a to vzájomnou pomocou podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom predstavuje jeden z dvoch základných pilierov systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu. Cieľom tejto právnej úpravy je zabezpečiť výživu ekonomicke najslabšej skupine osôb v spoločnosti, t.j. deťom. Povinnými subjektmi sú rodičia dieťaťa t.j. matka a otec. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom trvá kým dieťa nie je schopné samé sa živiť.

15. Vyživovacia povinnosť rodičov sa pri rozhodovaní posudzuje vždy samostatne za každého z nich. Každý z rodičov je povinný vyživovať svoje dieťa. Vyživovacia povinnosť má ale niekoľko foriem. Môže byť plnená osobnou starostlivosťou, starostlivosťou o domácnosť, poskytovaním bývania alebo platením výživného ako peňažného príspevku na uhrádzanie potrieb dieťaťa. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne stará, plní vyživovacu povinnosť prevažne poskytovaním vecných plnení ako je bývanie, strava, nákup ošatenia, zabezpečenie zdravotnej starostlivosti a podobne a osobnou starostlivosťou. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne nestará, prispieva na jeho výživu výživným, ktoré určí súd.

16. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča a miera schopností, možností a majetkových pomerov každého z rodičov.

17. Súd na strane rodiča zohľadní jeho zárobky, schopnosti, možnosti a majetkové pomery, životnú úroveň, počet iných vyživovacích povinností, plnenie vyživovacej povinnosti aj osobnou starostlivosťou o dieťa, domácnosť, plnenie vyživovacej povinnosti aj vecnými plneniami nad rámec určený súdnym rozhodnutím.

18. K príjmu z brigádnickej činnosti navrhovateľa súd dodáva, že v zmysle ustálenej súdnej praxe ak má príjem dieťa, ktoré nie je schopné živiť sa samo, pretože sa sústavne pripravuje na výkon svojho budúceho povolania, v dôsledku čoho k nemu trvá vyživovacia povinnosť rodičov, tento príjem má charakter vreckového a nemožno ho zohľadniť pri rozhodovaní o vyživovacej povinnosti povinného rodiča k dieťaťu. Zaťaženie navrhovateľ povinnosťou pracovať z dôvodu uspokojovania vlastných odôvodnených potrieb by bolo v rozpore s charakterom zákonnej vyživovacej povinnosti rodičov k deťom, ktorej účelom je zabezpečiť uspokojovanie odôvodnených potrieb dieťaťa, ktoré nie je schopné samo sa živiť.

19. Hoci z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že povinný nemá žiaden príjem, a nepoberá ani dávky pomoci v hmotnej núdzi v dôsledku svojej vlastnej pasivity, posúdil to však tak, že ho to nezbavuje plnenia vyživovacej povinnosti voči synovi aspoň v minimálnom rozsahu.

20. Na základe toho, že navrhovateľ nie je schopný sám sa živiť vo vzťahu k zhodnoteniu, možnosti a schopnosti plnenia vyživovacej povinnosti na strane povinného, súd dospel k určeniu výšky výživného na navrhovateľa zo strany povinného v minimálnej výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa mesačne, počnúc právoplatnosťou rozsudku a to s poukazom na to, že do právoplatnosti je výživné pre navrhovateľa pokryté uznesením o neodkladnom opatrení. Z dôvodu, že nie je v možnostiach ani schopnostiach povinného uhrádzať výživné synovi v uplatnenej výške 150 € mesačne, súd návrh vo výške prevyšujúcej minimálne výživné zamietol.

21. Podľa § 4 ods. 1 písm. g) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, od poplatku je oslobodené súdne konanie vo veciach vzájomnej vyživovacej povinností rodičov a detí.

22. Podľa § 52 CSP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

23. O trovách konania súd v danom prípade rozhodol v intenciách ustanovenia § 52 CSP a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, prihliadajúc na skutočnosť, že nezistil výnimočné okolnosti pre ktoré by mal účastníkom konania priznať trovy konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Košiciach prostredníctvom Okresného súdu Košice - okolie (§ 355 ods. 1 a § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§363 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.